

Kristdemokraterna

1. Vilka förslag har ni för att säkerställa att alla kvinnor och flickor ska kunna känna sig trygga i det offentliga rummet och slippa hot om våld och våld?

Det viktigaste är att få fler poliser, på gatan. Vi vill se 10 000 fler poliser, som ska vara mer närvarande och patrullera. Till sin hjälp bör de få enklare att sätta upp övervakningskameror. Vi vill också se en nätpolis som patrullerar på internet och bevakar och lagför de brott, hot och trakasserier som pågår där. På nätet har hoten och trakasserier mot kvinnor fått härja fritt, vilket såklart påverkar kvinnors trygghet, liksom det kan minska avståndet till att begå brott i den fysiska världen. Dessutom skulle det fungera normbyggande. Vi vill också förtydliga förtalsbrottet på nätet så att sajter som hjälper till att sprida material också kan straffas.

---

2. Vilka insatser vill ni se för att bekämpa prostitution och människohandel?

Framförallt behövs kompetens på alla nivåer inom polisen. Där den i dagsläget saknas bör det finnas mobila team som arbetar med frågorna som kan användas och bättre rutiner för samarbetet mellan socialtjänst, polis, gode män, Migrationsverket med flera. Vi vill också se ett stärkt stöd till offren i form av juridisk, medicinsk och psykologiskt stöd. Varje brottsoffer bör ha rätt till en stödperson. Sverige bör inom EU aktivt verka för att exportera den svenska sexköpslagen så att fler länder kriminaliserar köp av sexuella tjänster.

---

3. Vilka insatser vill ni se för att få ett slut på barnäktenskap?

Barn – oavsett härkomst - ska vara garanterade att få sina rättigheter försvarade. Genom att fullständigt förbjuda barnäktenskap i Sverige och ta bort de undantagsbestämmelser som regeringen fortfarande försvarar, säkras det juridiska ställningstagandet. Vi har också under en längre tid efterlyst mer redskap för att kunna stoppa barnäktenskap. Till dessa hör den brittiska modellen med en Forced Marriage Protection Order. Med denna skyddsorder kan personer ges utreseförbud och familjer anmodas ange var deras familjemedlemmar befinner sig.

---

4. Vad vill ni göra för att se till att alla kvinnor i alla delar av landet får en trygg och säker förlossningsvård av god kvalitet?

Den svenska förlossningsvården har goda medicinska resultat. Men så länge som kvinnor upplever en otrygghet inför sin förlossning har vi inte lyckats helt och fullt. Det finns stora skillnader i förlossningsvårdens kvalitet beroende på var man bor. En kvinna som riskerar att föda ett för tidigt fött barn i Uppsala kan behöva åka till Åbo i Finland för att få neonatalvård. Stockholm sticker ut när det gäller förlossningsskador för förstföderskor. I Kalmar har det dragits ned på föräldrakurser under graviditeten som bland annat innefattar förlossningsförberedelser. Socialstyrelsen har nyligen visat att det finns brister inom vården efter förlossningen. Totalt erbjuder 40 av 43 sjukhus hemgång direkt från förlossningsavdelningen, men det är bara tre sjukhus som då kan erbjuda uppföljning med hembesök av barnmorska. Uppföljning av förlossningsskador som till exempel kan ge upphov till urinläckage, framfall, avföringsläckage och sexuella störningar blir då bristfällig. Problem som obehandlade kan ha stora negativa effekter för kvinnans livskvalitet och för relationen till hennes man eller partner. För att höja professionens kompetens avseende vilka metoder som är evidensbaserade dels för att förebygga, men även för att behandla förlossningsskador vill vi skapa ett kompetenscentrum runt förlossningsvården och eftervården. Kompetenscentrumet bör upprätta nationella riktlinjer för hela vårdkedjan efter förlossningen för att säkerställa rutiner för att hälso- och sjukvården ska upptäcka och följa upp psykiska och fysiska komplikationer efter förlossningen samt kvinnor i behov av amningsstöd. I de delar av landet där det är långa avstånd mellan hemmet och förlossningskliniken finns det en stor oro över risken att barnet kommer födas i bilen på väg till sjukhuset. Tryggheten inför den stundande förlossningen måste öka för kvinnorna som bor i dessa delar av landet. Vi anser därför att de som istället för att bege sig till sjukhuset med bil när förlossningen har satt igång, bör få möjlighet att bo på ett patienthotell i nära anslutning till sjukhuset tillsammans med sin man eller partner inför stundande förlossning.

---

5. Utrikes födda kvinnor är en grupp som ofta har sämre hälsa och får sämre vård– vad vill ni göra för att motverka detta?

Varje person som kommer till Sverige har en vårdhistorik som är viktig att följa upp. Det är därför angeläget att redan från början vid ankomst till Sverige få till en hälsoundersökning som kan konstatera vilket hälsotillstånd den nyanlände befinner sig i, om denne är vaccinerad osv. Det är också viktigt att vårdsökande med utländsk bakgrund får stöd att söka sig till rätt vårdnivå. Språkkunskaper är ett viktigt instrument för detta. Studier och intresseorganisationer såsom Cancerfonden menar att det är viktigt med information på andra språk för att nå de grupper som finns i socioekonomiskt svaga områden. Information om var och hur du söker vård samt stöd i egenvård behöver därför tillgängliggöras bättre på fler språk. Denna information kan exempelvis ges via 1177 Vårdguiden, apoteken, elevhälsan samt barnmorskemottagningar och barnavårdscentraler.

---

6. Trots att Sverige har en lag mot könsstympning har ingen dömts. Vilka är era förslag för att förebygga könsstympning och se till att förövare döms?

Den lagskärpning som riksdagen beslutade om för flera år sedan har ännu inte fått genomslag vad gäller att förbättra situationen för de flickor som lever under hot om att utsättas för könsstympning. Nu ökar också antalet rapporterade könsstympningar. Ett verktyg som Sverige kan pröva är att, enligt fransk modell, införa ett hälsointyg. Hälsointyget, eller skyddsbrevet om man så vill, ska kunna tas med till hemlandet vid resa, och ska tydligt visa att könsstympning är förbjudet enligt svensk lag. Som förälder ska man då kunna använda hälsointyget som skydd gentemot sin släkt. Intyget ska också visa att föräldrarna har ansvaret för flickan och att de således kan dömas enligt svensk lag även om könsstympning sker i annat land än Sverige. Med vetskap om detta är slakten mindre benägen att trycka på för könsstympning om föräldrarna därmed begår och kan straffas för ett brott enligt svensk lagstiftning. Intyget bör sedan kunna utfärdas av barnavårdscentralen för barn upp till sex års ålder och därefter av skolhälsovården.

---

7. Hur vill ni öka kvaliteten och jämställdheten i skolan i socioekonomiskt svaga områden?

En socioekonomiskt markerad resursförstärkning för skolor i socioekonomiskt svaga områden är motiverad för att stärka möjligheten till specialpedagogik i den utsträckning som krävs för att uppnå en studiemiljö som är likvärdig övriga skolor. I skolor med en socioekonomiskt svag profil som dessutom har barn som kommer från en miljö där flickor och pojkar ges olika förväntningar, är det angeläget att särskilt adressera dessa problem. Vikten av ledarskap i skolan är i dessa lägen värt att understryka. Vi ser också valfriheten som en möjlighet att välja sig till men också från en skola eller ett område som inte klarar att leverera en god studiemiljö. Dåliga skolor ska stängas, oavsett huvudman. Därför vill vi införa aktivt skolval som skulle innebära att alla föräldrar ska välja skola, inte bara få möjlighet.

---

8. I kölvattnet av #metoo, vilka är era viktigaste förslag för att minska sexuella trakasserier och övergrepp i arbetslivet?

#MeToo visar att vi har en värderingskris och det är hela samhällets ansvar. För att skapa en förändring krävs en betoning av det personliga ansvaret, en diskussion om värderingar och när en handling är oacceptabel. Vi vill också lyfta arbetsgivares ansvar att säkra en trygg arbetsmiljö. Trakasserier har flyttat till nätet delvis. Därför vill vi se specialenhet inom polisen mot nätmobbning, se över lagstiftning mot kränkande fotografering och kriminalisera spridning av integritetskränkande bilder. Vi menar också att regeringen snarast måste skärpa straffen för vålds- och sexualbrott och införa en samtyckeslag.

---

9. Vilka strategier har ert parti för att säkerställa en jämställd representation av kvinnor och män inom partiet, i beslutsfattande organ, på valbara listor med mera?

I Kristdemokraternas nomineringsriktlinjer anges att valsedlarna ska utformas så att kandidater med olika etnisk bakgrund, kön, ålder, kompetens, erfarenhet, yrke, bostadsort, intressen etc blir representerade. Listorna ska också vara så utformade att målsättningen om minst 60/40 gällande könsfördelning uppnås, liksom att listorna skall vara "varvade" så långt som möjligt. Det kan finnas flera listor till samma fullmäktige i en kommun. Då är det viktigt

att ta hänsyn till hur listorna utformas så att en trolig fullmäktigegrupps sammansättning kan förutses. Detta gäller då hur toppnamnen är fördelade så att det blir en bra helhet.

---

10. Utrikes födda kvinnor är underrepresenterade i politiskt beslutsfattande och bara 3 % av ledamöterna i riksdagen är kvinnor med utrikes bakgrund. Har ert parti en strategi för att spegla befolkningen och öka representationen av utrikes födda kvinnor?

Nomineringsriktlinjerna uttrycker ambitionen att kandidater ska ha olika etnisk bakgrund. Kristdemokraterna har en uttalad strategi att valedlarna ska ge uttryck för den bredd som präglar partiet. Den främsta och överordnade ledstjärnan är dock överlåtelsen till den kristdemokratiska politiken och dess värderingar i kombinationen med kandidatens lämplighet, inte att kandidaten är representativ för någon särskild grupp i samhället.

---

11. Vilka är era förslag för att kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden, t.ex. nyanlända kvinnor, ska komma i arbete och nå ekonomisk självständighet?

Tidiga insatser som inleds redan när personen befinner sig i asylansökningsfasen. Redan i detta läge bör inledas studier i SFI, samhällsorientering och en tillgänglighet för arbetsmarknad som krav för mottagande av dagsersättning. Detta bör förväntas av kvinnor såväl som männen. För kvinnor som befinner sig i landet sedan längre tid och som söker försörjningsstöd bör det vara möjligt för kommuner att begära en motprestation i form av språkundervisning, praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet. Aktivitetskravet ska också kunna ställas gentemot personer som söker kompletterande försörjningsstöd till föräldraförsäkringen.

---

12. Vilka förslag har ni för att minska inkomstskillnaden mellan kvinnor och män?

Huvudanledningen till löneskillnader mellan män och kvinnor är en könssegregerad arbetsmarknad. Bakom lönesättningen ligger värderingar, men också arbetsgivares och fackförbunds uppfattningar av värdet av olika arbeten. Traditionellt kvinnliga yrkesområden, som vård, omsorg och undervisning ska värderas lika högt som traditionellt manliga yrkesområden. Det är oroande att regeringen återkommande talar om att införa vinstbegränsningar för privata företag som verkar i välfärdssektorn eftersom det just är en kvinnodominerad arbetsmarknadssektor. Att kunna starta eget eller välja mellan olika arbetsgivare är positivt för kvinnors löner och arbetsvillkor. Det är en av få effektiva verktyg för att komma till rätta med problemet med löneskillnader.

---

13. Vilka satsningar vill ni göra för att komma åt den ojämsställda fördelningen av obetalt arbete?

Kristdemokraterna anser att kvinnor och män har förmåga att själva bestämma över fördelningen över hem- och omsorgsarbetet. Utökad satsning på RUT-tjänster kan också underlätta hushållsarbetet för många familjer i vardagen.

---

14. Hur ställer ni er till det ojämsställda uttaget av föräldraförsäkringen? Vill ni åtgärda det och i så fall hur?

Att barnet får en nära relation till båda föräldrarna är viktigt. Därför är det bra att varje förälder idag har rätt till hälften av föräldrapenningdagarna vardera. Men sen är det föräldrarna - inte politiker - som bäst kan avgöra hur dagarna används. Vi vill göra föräldraförsäkringen mer flexibel. Föräldrar ska därför fritt kunna överlåta dagar mellan sig eller till andra närstående som exempelvis mor- eller farföräldrar. Föräldraledigas inkomst ska skyddas under tre år och rätten till föräldraledighet på heltid utvidgas till barnets tre första år. Dessa regeländringar är särskilt viktiga för pappors möjlighet till flexibel föräldraledighet eftersom de oftast är föräldralediga när barnet är lite äldre.

---

15. Tycker ni att fler kvinnor och flickor på flykt ska kunna få skydd i Sverige? Vill ni återinföra möjligheten att komma till Sverige som anhöriginvandrare?

Ja, de ska få skydd och ja vi vill återinföra möjligheten att komma till Sverige som anhöriginvandrare.

---

16. Barnmorskebristen i landet är akut och kvinnors otrygghet och rädsla inför förlossning ökar. Om ni bildar regering, kommer ni att satsa resurser för att öka bemanningen inom förlossningsvården? Ja/Nej

- a. Om ja: hur mycket ska ni satsa, hur många fler barnmorskor kan vi förvänta oss?**
b. Om nej: hur vill ni istället bemöta situationen inom förlossningsvården och se till att bemanningen stärks?

Ja

Organisatoriska förändringar såväl som förbättring av arbetsvillkoren och arbetsmiljön måste ske för att behålla barnmorskor och övrig vårdpersonalen inom förlossningsvården. Framför allt måste grundbemanningen av barnmorskor förstärkas. Kristdemokraternas övergripande satsningar på hälso- och sjukvårdsområdet med statligt huvudansvar för sjukhusvården och förbättrade förutsättningar för vårdpersonalen genom ökade vårdplatser (2 miljarder per år), vårdserviceteam (1,1 miljarder per år), samt kompetensförsörjning kommer även komma förlossningsvården till gagn. För att ge förlossningsvården tillräckligt med resurser har Kristdemokraterna varit drivande i frågan om höjda anslag till förlossningsvården. Regeringen höjde anslagen till förlossningsvården i budgeten för 2018 och Kristdemokraterna matchar den satsningen. I vår satsning på ett utökat antal utbildningsplatser inom vårddyrkena ingår en utökning av barnmorskeutbildningen med 500 platser fler än regeringens satsning fram till 2021. Förutsättningar för mentorskap från yrkeserfarna barnmorskor ska skapas för de som är nyexaminerade under den första tiden. Barnmorskorna kunskap och yrkesskicklighet kan användas mer optimalt än idag. Därför vill vi ge dem större möjlighet att utifrån sin kompetens utforma verksamheten. Vi vill se

möjligheter till barnmorskeledda enheter i anslutning till akutsjukhusen. Sådana enheter är vanliga i många andra länder, till exempel i Storbritannien och Norge. Det är en vårdform som binder samman hela vårdkedjan med mödravård, förlossningsvård och eftervård. För att garantera patientsäkerheten bör denna typ av enheter ligga intill akutsjukhusen för att snabbt kunna hantera oväntade händelser under förlossningsförloppet.

---

17. Sverige har ingen lag mot könsdiskriminerande reklam och det nuvarande systemet med självreglering (Reklamombudsmannen) är tandlöst. Kommer ni att föreslå en lag mot könsdiskriminerande reklam? Ja/Nej

a. Om ja: när kan vi förvänta oss att en lag införs?

b. Om nej: Vad är ert förslag för att minska sexistisk och könsdiskriminerande reklam?

Ja

Om Kristdemokraterna ges mandat till att genomföra en sådan reform är det ett beredningsarbete som omedelbart inleds efter valet.

---

18. Regeringen har meddelat att surrogatmödraskap inte ska tillåtas i svensk sjukvård. Ett stort problem är dock att svenskar ingår kommersiella surrogatmödraskap i utlandet. Är ni för ett lagförslag om att förbjuda alla former av surrogatarrangemang? Ja/Nej

a. Om ja: när kan vi förvänta oss ett lagförslag?

b. Om nej: vilka andra åtgärder vill ni se för att minska antalet svenskar som ingår internationella surrogatarrangemang?

Ja

Det strider mot grundläggande värden om integritet och värdighet om utsatta kvinnor utnyttjas som medel för andra människors längtan efter barn. Vi menar att det är moraliskt fel att använda dessa kvinnors kroppar som medel för att uppfylla andra människors längtan efter barn. Om Kristdemokraterna ges mandat som räcker till att genomföra en sådan reform är det ett beredningsarbete som inleds efter valet.